

Gümrükler Genel Müdürlüğünün 14.05.2025 tarihli ve 109028600 sayılı yazısı (Serbest Bölgedeki Güney Kore Menşeli Eşyanın İthalatı)

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-20117910-163.99-00109028600

Konu : Serbest Bölgedeki Güney Kore Menşeli Eşyanın İthalatı

14.05.2025 / 109028600
DAĞITIM YERLERİNE

İLGİ : 26.11.2024 tarihli yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızda özetle; Güney Kore menşeli eşyanın bir ticari belgeye (fatura) bağlı olarak "Menşe Beyanı" ile Türkiye'de serbest bölgeye alınarak üretimde kullanılması ve serbest bölgede üretimde kullanılmasını müteakip nihai ürünün ithalinde vergilendirmenin girdiler üzerinden talep edilmesi halinde BİLGE sisteminde uygulamanın nasıl olacağına ilişkin tereddütlerin olduğu belirtilmiş olup konuya ilişkin görüşlerimiz talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, "Türkiye - Güney Kore Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik" in "Menşeli Ürünler" başlıklı 5 inci maddesi "(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında, aşağıda belirtilen ürünler Taraf ülkelerden biri menşeli kabul edilirler:

- a) 7 nci maddede belirtildiği şekilde, tamamen ilgili Taraf ülkede elde edilen ürünler,
- b) 8 inci maddede belirtildiği şekilde, ilgili Taraf ülkede yeterli işçilik veya işleme tabi tutulmuş olmaları kaydıyla, tamamen elde edilmemiş girdiler ihtiva ederek anılan Taraf ülkede elde edilmiş ürünler,
- c) Taraf ülkelerden birinde, münhasıran bu Yönetmelik uyarınca menşeli olarak nitelendirilen girdilerden elde edilen ürünler."

"Menşe kümülasyonu" başlıklı 6 nci maddesi "(1) 5 inci madde hükümlerine hâlel gelmeksizin, diğer Taraf ülke menşeli girdiler içerecek şekilde Taraf ülkelerden birinde elde edilen ürünler, gerçekleştirilen işlem veya işçilik 9 uncu maddede belirtilenlerin ötesine geçmiş ise o Taraf ülke menşeli kabul edilirler. Bu girdilerin yeterli işçilik veya işleminden geçmiş olmaları gerekmez."

"Yeterli işçilik veya işlem görmüş ürünler" başlıklı 8/1 inci maddesi "5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi hükümleri açısından, tamamen elde edilmemiş ürünler, ek-2`de veya ek-2a`da yer alan listede belirtilen şartlar yerine getirildiği takdirde yeterli derecede işçilik veya işlem görmüş olarak kabul edilir. Ek-2`de veya ek-2a`da yer alan listede belirtilen şartlar, Anlaşma kapsamındaki tüm ürünler için, bu ürünlerin imalatında kullanılan menşeli olmayan girdiler üzerinde yapılması gerekli işçilik ve işlemleri gösterir ve sadece bu girdilerle ilişkili olarak geçerlidir"

"Serbest bölgeler" başlıklı 33 üncü maddesi "(1) Taraf ülke yetkili makamları, nakliyeleri esnasında kendi ülkesi içinde bulunan bir serbest bölgeyi kullanan ve bir menşe beyanı kapsamında ticarete konu olan ürünlerin başka ürünlerle değiştirilmemesinin veya hasara uğramasını önleyici normal işlemler dışındaki herhangi bir işleme tabi tutulmamasının temini konusundaki her türlü tedbiri alır"

(2) Birinci fıkra hükümlerine istisna olarak, Taraf ülkelerden biri menşeli herhangi bir ürün, bir menşe beyanı kapsamında bir serbest bölgeye ithal edildiği ve bir işçilik veya işleminden geçirildiği takdirde, tatbik edilmiş olan işçilik veya işlemin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olması koşuluyla, yeni bir menşe beyanı düzenlenebilir." Hükümünü

amirdir.

Serbest ticaret anlaşmaları, genel prensip olarak menşeli eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tâbi tutulması halinde tercihli tarife tanınmasına ilişkin uluslararası düzenlemelerdir. Bu çerçevede, STA menşe yönetmeliklerinde yer alan serbest bölgelere ilişkin hükümler esas itibarıyla menşe kümülasyonu, ülkesellik ve doğrudan nakliyat hükümlerinin doğru uygulanmasını ve bunlara halel gelmemesini temin etmektedir.

Mezkur Yönetmeliğin 33/1 inci maddesi, Güney Kore'den STA kapsamında ülkemize ihraç edilen ve serbest bölgeye konulan eşyanın daha sonra serbest dolaşıma giriş rejimine tâbi tutulmak istenmesi halinde, menşe statüsünün korunması gerekliliğine ilişkindir. Dolayısıyla bir menşe beyanı eşliğinde Türkiye'de bir serbest bölgeye gelen Güney Kore menşeili ürünün, başka ürünlerle değiştirilmemesinin veya hasara uğramasını önleyici normal işlemler dışındaki herhangi bir işleme tabi tutulmaması konusunda tedbir alınması gerektiği mezkur Yönetmeliğin 33/1 inci maddesinde belirtilmiştir. Bu hükme uygun şekilde serbest dolaşıma konulmak istenen eşya bakımından Gümrük Genel Tebliği (Uluslar arası Anlaşmalar), (Seri No:10)'nin 18 inci maddesi ("A.TR Dolaşım Belgesi veya menşe ispat belgeleri eşliğinde serbest bölge veya antrepoya konulan eşyaya ilişkin belgenin ilgili mevzuatında öngörülen ibraz süresi içinde ilgili gümrük müdürlüğüne ibraz edilmiş olması şartıyla eşyanın serbest bölge veya antrepoda kaldığı süre boyunca belgenin geçerlilik süresinin durdurulması ve kalan sürenin eşyanın serbest bölge veya antrepodan çıkış tarihinden itibaren başlatılması yönünde uygulama yapılır.") tatbik edilerek ilgili menşe beyanı tercihli tarife tanınması amacıyla kabul edilebilecektir.

Mezkur Yönetmeliği 33/2 nci maddesi ise anılan STA kapsamında ikili menşe kümülasyonunun serbest bölgelerde de işletilebilmesine ilişkindir. Böylelikle, Yönetmeliğin 15 inci maddesinde belirlenen "Ülkesellik ilkesi"ne ve 16 ncı maddesinde belirlenen "Doğrudan nakliyat" kuralına halel gelmeden, diğer taraf (Güney Kore) menşeli bir eşya üzerinde Türkiye'deki bir serbest bölgede gerçekleştirilen ve Yönetmelik çerçevesinde yetersiz işçilik veya işlemin ötesine geçtiği kabul edilen işlemler sonucunda nihai ürünün Türkiye menşei kazanarak Güney Kore'ye STA kapsamında ihraç edilebilmesi ve tercihli tarifeden yararlanabilmesi amacıyla yeni bir menşe beyanı düzenlenebilmesi imkanı tesis edilmektedir. Madde hükmü, yeni bir menşe beyanı düzenlenmesinin koşullarını belirlediğinden ve Türkiye – Güney Kore STA'daki ikili menşe kümülasyonu gereği bu beyanın muhatabının yalnızca Güney Kore olabileceği dikkate alındığında, anılan hükme dayanılarak Türkiye'deki serbest dolaşıma giriş işlemlerinde uygulanacak vergi oranlarının belirlenmesi uygun değerlendirilmemektedir.

Bilgi edinilmesinin rica ederim.

Mustafa GÜMÜŞ
Genel Müdür

Dağıtım:

Ankara Gümrük Müşavirleri Derneğine

Bursa Gümrük Müşavirleri Derneğine

İzmir Gümrük Müşavirleri Derneğine

İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneğine

Mersin Gümrük Müşavirleri Derneğine